HERFST: BLADEREN IN DE TUIN

Dankzij de warmste oktobermaand sinds 1833 (het begin van onze weermetingen) is de natuur heel laat met echt herfsten: veel bladeren zitten nog hoog in de bomen.
Maar als ze eenmaal goed gaan vallen, moet je als tuinder wel in actie komen. Bladeren kunnen namelijk op sommige plekken van de tuin schadelijk zijn, maar zijn op andere plaatsen juist heel nuttig! Rommelen met bladeren kan je het best meerdere malen in het winterseizoen doen.
Immers, niet alle bomen verliezen tegelijk hun bladeren. Zo is de 'iep' altijd vroeg en zijn 'wilgen', 'eiken', 'beuken' en 'elzen' bijvoorbeeld, altijd bij de laatste bladverliezers.

COMPOSTEREN
Wanneer je bladeren laat verteren in je border of composthoop, kan je ze het best eerst bij elkaar vegen, op een stukje gras bijvoorbeeld, en dat versnipperen met de grasmaaier. De bladeren waaien dan minder snel weg en verteren sneller. Dat laatste geldt zeker voor de composthoop, omdat het daar warm is. Meng dit dood materiaal binnen de hoop bij voorkeur met vers, zacht groen afval zoals gemaaid gras.
Versnipper zeker de bladeren van de 'populieren' die overal rondom ons complex staan, want het populierenblad is met die van de 'eik' en 'beuk' erg taai. Dit in tegenstelling tot die van bijvoorbeeld fruitbomen, wilg en berk.

Behalve in een composthoop kan je ook makkelijk kleinschalig composteren:

- Stop afgevallen (liefst natte) bladeren in een grote vuilniszak
- Meng er het liefst wat kalk doorheen
- Druk alles aan en bind de zak goed dicht
- Prik enkele gaten in de zak
- Laat alles in de zak broeien tot het voorjaar

HET MULCHEN VAN BORDERS
Laat in de borders de bladeren gewoon liggen en hark ze van paden en gazon zoveel mogelijk de border in (dit heet mulchen). Hier composteren ze immers prima en zorgen de bladeren voor een humusrijke grond; zeker als je nog last hebt van onze (oorspronkelijk) erg vette kleigrond.
Bovendien gaan de bladeren de groei van onkruid tegen.
Het omzetten in humus gebeurt door de vele insecten die in en van de bladeren kunnen leven.
Na ongeveer 3 jaar mulchen is de harde grond veel beter geschikt om vele variëteiten van met name vaste planten te laten groeien.
Een laag bladeren over afgeknipte siergewassen beschermt ze ook goed tegen kou en vorst.

GRAS
Houdt het gras grotendeels vrij van bladeren, want als het een heel dicht pak wordt hinderen ze de toegang tot daglicht. Daardoor kan het gras niet doorgroeien of zelfs afsterven.
Gras groeit ook in de winter gewoon door (wel langzaam) en heeft dus altijd licht nodig.
Je kan het gras ook inclusief de losse bladeren maaien: zet de maaier dan op de hoogste stand.

MOESTUIN
In tegenstelling tot de borders moet de moestuin wel vrijgehouden worden van dode bladeren. De teelgrond kan wel voorzien worden van eigengemaakte compost, maar deze moet bij voorkeur zijn voortgekomen uit verse, zachte groenknipsels of mengsel hiervan met dode bladeren.

VIJVER
Bladeren in de vijver zakken na enige tijd naar de bodem en gaan daar rotten. Bij dit proces wordt het water te arm aan zuurstof voor alle soorten van leven. Maak de vijver dus in de loop van de winter regelmatig schoon want houdt er rekening mee, dat niet alle bomen tegelijk hun bladeren verliezen.

DIERTJES
Kleine zoogdieren vinden in bladeren een goede, warmere overwinteringsplaats. Naast een bladerdek in de borders kunnen ook hier een daar een grotere hoop gemaakt worden als extra aantrekkelijk 'huis'.

LEDEMATEN
Last but not least: houdt alle ledematen het komende seizoen heel! Dus vermijdt onnodige uitglijders over een slijmerig pad. Dit kan je voorkomen door regelmatig rottende bladeren van de paden en het terras te vegen.

Jean van de Polder